

KHAI THÁC LỢI THẾ VÀ TIỀM NĂNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH HUYỆN SÓC SƠN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Vũ Thị Hoàn, Hà Thùy Linh, Đỗ Thị Ngân

Trường Đại học Thủ Đô Hà Nội

Tóm tắt: Khai thác hiệu quả lợi thế và tiềm năng du lịch được coi là yếu tố quan trọng để phát triển du lịch, tác động trực tiếp đến sự phát triển du lịch địa phương. Sóc Sơn là một huyện ngoại thành nằm ở phía bắc của thủ đô Hà Nội, là vùng đất có nhiều tài nguyên du lịch phong phú. Trên cơ sở nghiên cứu, xác định các lợi thế và tiềm năng phát triển du lịch, hiện trạng phát triển du lịch huyện Sóc Sơn, tác giả đưa ra những định hướng, giải pháp nhằm khai thác hợp lý, hiệu quả các lợi thế và tiềm năng này.

Từ khóa: Lợi thế du lịch, Tiềm năng phát triển du lịch, huyện Sóc Sơn.

Nhận bài ngày 11.4.2023; gửi phản biện, chỉnh sửa và duyệt đăng ngày 23.5.2023

Liên hệ tác giả: Vũ Thị Hoàn; Email: vthoan2@daihocthudo.edu.vn

1. MỞ ĐẦU

Ngày nay, du lịch đã và đang trở thành nhu cầu không thể thiếu trong đời sống văn hóa xã hội của người dân. Vì vậy, phát triển du lịch là hướng đi chiến lược của rất nhiều nước trên thế giới trong đó có Việt Nam. Trong sự phát triển của du lịch không thể không nhắc đến việc không ngừng khai thác lợi thế, tiềm năng du lịch ở mỗi vùng miền trong cả nước. Lợi thế và tiềm năng du lịch là yếu tố quan trọng hàng đầu tạo nên sản phẩm du lịch, tạo nên sức hấp dẫn đối với khách du lịch và tạo nên những sắc thái, đặc trưng riêng cho du lịch của mỗi địa phương. Một địa phương càng có nhiều tiềm năng du lịch chất lượng cao và mức độ kết hợp các loại phong phú, thuận lợi,... thì sức thu hút khách du lịch càng lớn. Đồng thời, việc biết rõ lợi thế du lịch sẽ giúp cho việc đầu tư phát triển du lịch đúng trọng tâm, tránh lãng phí trong quá trình khai thác tiềm năng du lịch, tăng sức hấp dẫn và sức cạnh tranh cho du lịch. Trên cơ sở đó, vấn đề nghiên cứu lợi thế, tiềm năng du lịch được coi là rất quan trọng đối với việc phát triển du lịch địa phương. Khai thác lợi thế, tiềm năng du lịch huyện Sóc Sơn không nằm ngoài quy luật ấy.

Huyện Sóc Sơn có diện tích 306.5 km², có thị trấn Sóc Sơn và 25 đơn vị hành chính cấp xã, cách trung tâm thủ đô Hà Nội 25 km về phía bắc, giáp với các tỉnh Thái Nguyên, Vĩnh Phúc, giáp với Bắc Ninh qua con sông Cầu và sông Cà Lồ, giáp với Bắc Giang qua con sông Cầu. Sóc Sơn có điều kiện giao thông thuận lợi: Có sân bay quốc tế Nội Bài, nhiều trục đường giao thông quan trọng đi qua. Sóc Sơn có hệ thống đồi núi, rừng thông, sông hồ, đập và nhiều di tích cách

mạng, văn hóa, lịch sử đặc biệt và những lễ hội dân gian đặc sắc đã tạo cho nơi đây phong cảnh sơn thủy hữu tình, thuận lợi cho phát triển du lịch. Tuy nhiên, hiện nay du lịch Sóc Sơn vẫn chưa được nhiều người biết đến, chưa được đầu tư đúng mức với tiềm năng của nó. Nhiều lợi thế và tiềm năng chưa được khai thác hoặc đã được khai thác nhưng chưa hiệu quả.

Những năm gần đây, Sóc Sơn rất chú trọng khai thác lợi thế và tiềm năng du lịch tâm linh, du lịch sinh thái, du lịch nghỉ dưỡng cuối tuần, du lịch trải nghiệm,... để Sóc Sơn sớm trở thành điểm đến hấp dẫn du khách trong nước và quốc tế, xứng tầm là “không gian du lịch” của Thủ đô theo quy hoạch phát triển du lịch của thành phố Hà Nội đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030. Do vậy, việc nghiên cứu, xác định lợi thế, tiềm năng du lịch của Sóc Sơn là rất quan trọng và cấp thiết.

2. NỘI DUNG

2.1. Phương pháp nghiên cứu

- Khai thác, thu thập các tài liệu thứ cấp có liên quan đã được công bố như: sách, báo, tạp chí, báo cáo, video, thông tin trên các trang mạng,...

- Phương pháp nghiên cứu thực địa: trực tiếp quan sát các tài nguyên du lịch, địa điểm du lịch, cơ sở hạ tầng và các hoạt động có liên quan.

- Phương pháp tổng hợp, phân tích tư liệu, thống kê, so sánh.

2.2. Nội dung nghiên cứu

2.2.1. Cơ sở lý thuyết về lợi thế và tiềm năng du lịch

2.2.1.1. Khái niệm về lợi thế và tiềm năng du lịch

Xuất phát từ những quan điểm về lợi thế, lợi thế so sánh và lợi thế cạnh tranh, có thể thấy rằng, trong du lịch, khi nói đến lợi thế du lịch tức là khả năng thu hút khách du lịch của một điểm đến, của địa phương, vùng, lãnh thổ và quốc gia, phụ thuộc vào những yếu tố tham gia vào khả năng thu hút khách của một điểm đến tức là xét đến những lợi thế so sánh của điểm đến đó so với những điểm đến khác [3], [9], [10]. Khả năng thu hút khách du lịch của một điểm đến phụ thuộc vào nhiều yếu tố nhưng cần chú trọng khả năng đáp ứng nhu cầu của khách du lịch. Do vậy, biểu hiện của lợi thế du lịch sẽ thể hiện ở khả năng thu hút và đáp ứng nhu cầu của khách du lịch dễ dàng và thuận lợi hơn so với các điểm đến khác, bao gồm lợi thế về: vị trí; sự thuận lợi trong tiếp cận điểm đến; tài nguyên du lịch đa dạng, phong phú; sự hấp dẫn và đa dạng của các sản phẩm, dịch vụ du lịch; sự đảm bảo về môi trường tự nhiên và xã hội,... của điểm đến so với các điểm đến khác. Tiềm năng là khả năng, năng lực tiềm tàng, những thế mạnh còn chưa được khai thác, chưa được biết đến. Từ đó, tiềm năng du lịch có thể hiểu là tổng hợp tất cả các điều kiện bên trong và bên ngoài có giá trị khai thác, sử dụng và phát triển [11]. Tiềm năng du lịch được coi là một trong các điều kiện trực tiếp phát triển du lịch bao gồm: vị trí địa lý, tài nguyên du lịch, con người, thị trường, các điều kiện kinh tế xã hội...

2.2.1.2. Xác định lợi thế, tiềm năng phát triển du lịch

Trên cơ sở những khái niệm trên, có thể thấy rằng, để xác định lợi thế và tiềm năng du lịch có thể dựa vào đặc tính độc đáo/duy nhất hoặc nổi trội của tài nguyên du lịch (tự nhiên và nhân văn) cho một lãnh thổ/điểm đến du lịch; của chất lượng dịch vụ du lịch và sự thuận lợi trong

tiếp cận điểm đến [2]. Để xác định các tài nguyên du lịch tự nhiên ta dựa vào các tiêu chí: địa hình (Các vùng có phong cảnh đẹp, hệ thống hang động, bãi biển, di tích tự nhiên); khí hậu (thích hợp với sức khỏe con người, phục vụ cho việc chữa bệnh, nghỉ dưỡng, du lịch, thể thao, giải trí...); thủy văn (các điểm nước khoáng, các bãi biển, sông, kênh, rạch mang đặc điểm sông nước tự nhiên...); hệ sinh thái (vườn quốc gia, khu bảo tồn thiên nhiên, các cơ sở hệ sinh thái đặc thù). Tài nguyên du lịch nhân văn là các đối tượng, hiện tượng do con người tạo ra trong quá trình phát triển có thể được sử dụng cho mục đích du lịch. Tài nguyên du lịch nhân văn bao gồm tài nguyên du lịch nhân văn vật thể và tài nguyên du lịch nhân văn phi vật thể.

- Tài nguyên du lịch nhân văn vật thể bao gồm các di tích lịch sử, các công trình kiến trúc, văn hoá, nghệ thuật, các làng nghề thủ công mỹ nghệ... như Văn miếu Quốc Tử Giám, Nhà tù Hoả Lò, Hoàng Thành Thăng Long,...

- Tài nguyên du lịch nhân văn phi vật thể bao gồm các truyền thống lịch sử, văn hoá dân tộc, các lễ hội truyền thống, các phong tục tập quán, các loại hình nghệ thuật truyền thống... như: Hát xoan, Nhã nhạc Cung đình Huế, Dân ca quan họ Bắc Ninh.

2.2.1.3. Ý nghĩa của việc khai thác lợi thế, tiềm năng phát triển du lịch

Việc khai thác lợi thế, tiềm năng phát triển du lịch mang lại nhiều ý nghĩa quan trọng. Các nhà chính sách có thể xác định được những tài nguyên du lịch hoặc những sản phẩm du lịch mà địa phương có lợi thế để phân bổ một cách có hiệu quả nguồn lực cho phát triển du lịch, mang lại lợi ích cho địa phương, giúp cho địa phương tập trung nỗ lực phát triển những điểm khác biệt, hấp dẫn so với các địa phương khác. Khai thác lợi thế về du lịch sẽ giúp thu hút khách du lịch và phát triển du lịch. Việc khai thác lợi thế du lịch càng có ý nghĩa trong bối cảnh hội nhập khi cạnh tranh thu hút khách giữa các điểm đến du lịch ngày càng trở lên gay gắt. Việc phát hiện và khai thác tiềm năng du lịch sẽ giúp khai thác các tài nguyên du lịch mới và khuyến khích hình thành các sản phẩm du lịch mới mang tính đặc thù, tránh tình trạng trùng lặp sản phẩm giữa các địa phương trong vùng.

2.2.2. Lợi thế và tiềm năng phát triển du lịch huyện Sóc Sơn

Sóc Sơn được coi là một trong những huyện có lợi thế và tiềm năng nhất của thành phố Hà Nội trong khai thác, phát triển các loại hình du lịch.

2.2.2.1. Tài nguyên du lịch

a. Tài nguyên du lịch tự nhiên

- Vị trí địa lý: Sóc Sơn nằm ở cửa ngõ phía Bắc và là đầu mối giao thông quan trọng của thành phố Hà Nội, nơi hội tụ và giao nhau của nhiều tuyến giao thông huyết mạch kết nối các tỉnh phía Bắc với Hà Nội như: quốc lộ 2, quốc lộ 18, quốc lộ 3, cao tốc Hà Nội – Lào Cai, cao tốc Hà Nội – Thái Nguyên, sân bay quốc tế Nội Bài. Với vị trí này, đây là điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch liên vùng.

- Địa hình: Sóc Sơn là khu vực duy nhất của thành phố Hà Nội là vùng bán sơn địa mang tính chất chuyển tiếp giữa núi hùng vĩ vùng Tây Bắc và đồng bằng châu thổ Sông Hồng với ba loại địa hình chính: đồi núi, gò đồi thấp và đồng bằng. Địa hình cao nhất là

đỉnh núi Hàm Lợn với độ cao 462m. Các hình thái đồi núi cao là nơi có khí hậu trong lành, mát mẻ lại mang tính tự nhiên cao nên có ý nghĩa lớn đối với hoạt động du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng. Đồng bằng là địa hình thuận lợi cho sản xuất nông nghiệp đồng thời phát triển loại hình du lịch nông nghiệp.

- Khí hậu: Mang đặc trưng của khí hậu Hà Nội, Sóc Sơn có khí hậu nhiệt đới ẩm gió mùa với hai mùa rõ rệt quanh năm: mùa hạ nóng mưa nhiều từ tháng 5 đến tháng 10 và mùa đông lạnh, khô từ tháng 11 đến tháng 4 năm sau. Tại Sóc Sơn, yếu tố đô thị không ảnh hưởng nhiều đến sự thay đổi khí hậu, yếu tố địa hình đã tạo cho các thềm chân núi có nhiệt độ thấp hơn vùng kế cận 4 – 5⁰ C và mùa đông ẩm áp hơn do có núi che chắn. Nhiệt độ bình quân 23,5⁰C. Sóc Sơn là vùng có lượng mưa tương đối thấp so với các huyện khác, lượng mưa bình quân 1.400 – 1.500 mm/ năm, mưa thường là mưa rào, mưa giông trong thời gian ngắn. Độ ẩm tương đối trung bình 80 – 82%/ năm. Nhìn chung, khí hậu Sóc Sơn ít ảnh hưởng đến hoạt động du lịch, thuận lợi cho việc khai thác du lịch quanh năm, đặc biệt vào mùa hè.

- Thủy văn: Ba mặt của Sóc Sơn được bao bọc bởi sông, sông Công ở phía Bắc, sông Cà Lồ ở phía Nam và sông Cầu ở phía Đông Bắc. Ngoài ra, trên địa bàn huyện còn có nhiều hồ và suối nhỏ. Một số hồ lớn như: Đồng Quan, Đồng Đò, Hàm Lợn, Cầu Bãi,... Một số suối điển hình như: Cầu Chiền, Cầu Lai, Thanh Hoa, Lương Phúc, Đồng Quan,... Các suối đều chảy ra ba con sông bao quanh huyện. Hệ thống thủy văn dày đặc thuận lợi phát triển vận tải đường thủy và phát triển du lịch.

- Tài nguyên sinh vật: ưu điểm lớn nhất của tài nguyên sinh vật Sóc Sơn là hệ thống cây trồng, vật nuôi đa dạng theo mùa và theo không gian, có nét hấp dẫn riêng khác với các vùng khác bởi hệ thống rừng, có vào đây khách du lịch mới thấy hết phong cảnh sơn thủy hữu tình của những đồi thông xanh mướt xen vào đó là hệ thống hồ, đập thơ mộng hơn nữa độ dốc đồi núi không lớn (81,6% diện tích đất có độ cao chưa đến 200m so với mực nước biển). Đây được coi là điều kiện thuận lợi cho những chuyến du lịch, nghỉ dưỡng.

b. Tài nguyên du lịch nhân văn

Lịch sử văn hiến lâu đời đã để lại cho Sóc Sơn một kho tàng tài nguyên nhân văn đặc sắc. Nguồn tài nguyên này bao gồm tài nguyên du lịch nhân văn vật thể và tài nguyên du lịch nhân văn phi vật thể

** Tài nguyên du lịch nhân văn vật thể*

Sóc Sơn – mảnh đất “địa linh nhân kiệt”, nơi đây có những dấu tích lịch sử gắn liền với những câu chuyện dân gian huyền thoại. Trải qua nhiều thế kỷ, trong suốt chiều dài lịch sử đã hình thành tín ngưỡng dân gian phong phú, đa dạng, giàu bản sắc. Nhiều đền, đình, chùa được xây dựng, trùng tu, gìn giữ trở thành di tích lịch sử tiêu biểu không chỉ của nhân dân Sóc Sơn mà còn là niềm tự hào của văn hóa Việt cổ, là di sản của thế giới. Trong số các di tích đền của huyện được xếp hạng (Khu di tích lịch sử Đền Sóc; Đền Thụy Hương; Đền Hương Gia; Đền Thắng Trí; Đền Thanh Nhân; Đền Sọ; Đền Hàng Tổng Xuân Lai; Đền Chôi; Đền Hạ Mã...) phải kể đến Khu di tích lịch sử Đền Sóc được nhà nước xếp hạng di tích lịch sử văn hóa năm 1962 và di tích cấp quốc gia đặc biệt năm 2014. Quần thể di tích Đền Sóc nằm trong thung lũng

núi Vệ Linh, có diện tích 152ha, được bao quanh bởi rừng thông, là điểm đầu của các dãy núi thuộc hệ Tam Đảo ở phía đông với thế “long châu hổ phục”. Bao quanh khu nội tự là các hồ nước và nhiều cây cổ thụ hàng trăm năm tuổi cùng hàng trăm loài thảo mộc thuộc nhiều họ khác nhau. Quần thể di tích đền Sóc gồm đền Trình, đền Mẫu (nơi thờ mẹ Thánh Gióng), chùa Đại Bi, đền Thượng, hòn đá Trông tương truyền là áo giáp của Thánh Gióng để lại trước khi bay về trời và bia đá ghi lại lịch sử và hội đền Sóc, chùa Non nơi có bức tượng phật bằng đồng đen nặng 30 tấn, cao 6.5m, khu tượng đài Thánh Gióng.

Ngoài ra, huyện Sóc Sơn còn có các đình, chùa được xếp hạng cấp quốc gia, cấp thành phố như: đình Thạch Lỗi, đình Phù Xá Đoài, đình Hạ Xuân Lai, đình Thượng Xuân Lai, đình Đức Hậu, đình Hiền Lương, đình Dục Hạ, đình Phú Tàng, chùa Hạ Xuân Lai, chùa Đức Hậu, chùa Phù Xá Đoài. Các di tích lịch sử văn hóa này nằm rải rác tại khắp các xã trong huyện. Các làng nghề truyền thống như mây tre đan Xuân Dương, tre trúc Thu Thủy, nghề mộc Xuân Dương, trồng hoa nhài Phù Lỗ. Đây là các điểm du lịch tâm linh, văn hóa - lịch sử cũng như du lịch trải nghiệm làng nghề có sức hấp dẫn khách du lịch.

** Tài nguyên du lịch nhân văn phi vật thể*

Sóc Sơn lưu giữ và bảo tồn nhiều tài nguyên văn hóa phi vật thể như lễ hội, tín ngưỡng dân gian. Các lễ hội thường gắn liền và hầu hết đều diễn ra ở nơi có di tích lịch sử văn hóa. Trong đó, lễ hội Gióng đền Sóc là tài nguyên văn hóa phi vật thể tiêu biểu và có giá trị nhất cho phát triển du lịch. Lễ hội Gióng diễn ra vào ngày 6, 7, 8 tháng giêng trong đó lễ hội chính vào ngày ngày mùng 6. Lễ hội diễn ra với sự liên kết của bảy xã trong vùng, mỗi xã được phân công rước một thứ tượng trưng cho những vật thiêng liên quan đến huyền thoại Thánh Gióng như: rước dò hoa tre, rước voi, rước ngà voi, rước cỗ voi, rước cầu húc, rước coi trâu, rước nữ tướng. Sau khi tế dâng lên Thánh Gióng và các vị thần linh sẽ diễn ra nghi thức cướp lộc. Lễ hội Gióng còn tổ chức rất nhiều trò chơi dân gian thú vị gây hứng thú sâu sắc cho du khách như: cờ người, cướp dò hoa tre, nấu cơm, đi cà kheo, đập niêu đất, đấu vật, cầu thăng bằng, kéo mỏ (trò chơi truyền thống của làng Xuân Dục xã Tân Minh),...

Ngoài ra, còn có các lễ hội độc đáo khác ở các đền, đình khắp trong huyện. Các lễ hội thường diễn ra vào các ngày trong tháng 1, tháng 2 âm lịch, một số thôn có lễ hội truyền thống của làng diễn ra vào các ngày tháng 9, 10 âm lịch. Một số địa phương có tục lệ tết lại diễn ra vào các ngày trong tháng giêng. Những lợi thế và tiềm năng này được coi là điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch: du lịch văn hóa, du lịch tâm linh nếu được khai thác hợp lý.

2.2.2.2. Cơ sở hạ tầng

Sóc Sơn có hệ thống giao thông đường bộ tương đối phát triển với các tuyến quốc lộ lớn đi qua huyện do trung ương quản lý như: quốc lộ 2 nối thủ đô Hà Nội với thành phố Việt Trì và các tỉnh Vĩnh Phúc, Tuyên Quang, Hà Giang. Đoạn đi qua Sóc Sơn dài 13km; quốc lộ 3 nối thủ đô Hà Nội với các tỉnh Thái Nguyên, Bắc Kạn và Cao Bằng. Đoạn đi qua Sóc Sơn dài 17km; quốc lộ 18 nối từ quốc lộ 2 chạy lên phía đông cắt qua quốc lộ 3 ở khu vực Phù Lỗ qua xã Đông Xuân sang tỉnh Bắc Ninh đi Quảng Ninh.

Chiều dài tuyến trên địa bàn huyện là 18km; đường Võ Văn Kiệt nối trực tiếp trung tâm thủ đô Hà Nội với sân bay Nội Bài. Đoạn qua Sóc Sơn 5km; đường cao tốc Hà Nội – Thái Nguyên hay còn gọi là quốc lộ 3B là một trong 6 tuyến cao tốc được xây dựng theo quy hoạch của miền Bắc. Đoạn qua Sóc Sơn có một nút giao tại địa bàn xã Bắc Phú; đường cao tốc Hà Nội – Lào Cai có điểm đầu là nút giao thông giữa quốc lộ 2 và đường Võ Văn Kiệt, đây là một hợp phần trong dự án phát triển cơ sở hạ tầng giao thông của hành lang kinh tế Côn Minh – Hà Nội – Hải Phòng; đường Võ Nguyên Giáp nối trung tâm thủ đô Hà Nội với sân bay Nội Bài, là tuyến đường ngắn nhất, rút ngắn khoảng cách giữa sân bay Nội Bài với trung tâm Hà Nội và giảm tải lượng lưu thông cho quốc lộ 3 và đường Võ Văn Kiệt. Tuyến đường này được coi là điểm nhấn kiến trúc của Hà Nội, tạo ấn tượng đầu tiên của du khách nước ngoài khi vào trung tâm thành phố.

Ngoài ra còn có các tuyến đường do thành phố quản lý như: đường số 35 nối quốc lộ 2 và quốc lộ 3, đường số 16 từ Phù Lỗ qua cầu Đò Lo sang Bắc Ninh, đường số 131 từ Thanh Xuân qua phía bắc sân bay Nội Bài với quốc lộ 3 đến thị trấn Sóc Sơn, đường nối quốc lộ 3 vào đền Sóc và hồ Đồng Quan, đường 14 nối từ đường 35 vào sân golf Minh Trí. Các tuyến đường do huyện quản lý gồm 29 tuyến từ thị trấn đến các xã với tổng diện tích 170km, ngoài ra còn có khoảng 350km đường xã và đường ra đồng phục vụ sản xuất nông nghiệp.

Hệ thống giao thông công cộng trên địa bàn huyện gồm các loại hình chính là xe bus, xe taxi và xe khách. Hệ thống xe bus hoạt động gồm 10 tuyến: tuyến 07 (Cầu Giấy – Sân bay Nội Bài), tuyến 15 (Bến xe Gia Lâm – phố Ni), tuyến 17 (Điểm trung chuyển Long Biên – sân bay Nội Bài), tuyến 56A (Mỹ Đình – Núi Đồi Sóc Sơn), tuyến 56B (Học Viện Phật Giáo Việt Nam ở Đền Sóc – Xuân Giang), tuyến 58 (Yên Phụ - Thạch Đà, Mê Linh), tuyến 64 (Khun công nghiệp Bắc Thăng Long – Phố Ni), tuyến 86 (Ga Hà Nội – Sân bay Nội Bài), tuyến 90 (Kim Mã – Sân bay Nội Bài), tuyến 93 (Nam Thăng Long – Bắc Sơn, Sóc Sơn), tuyến 95 (Nam Thăng Long – Xuân Hòa). Đây là các tuyến bus đi qua huyện Sóc Sơn, được coi là phương tiện di chuyển khá hợp lý đáp ứng nhu cầu du lịch của du khách từ trung tâm thủ đô Hà Nội và các vùng lân cận đến Sóc Sơn.

Nằm trong vùng có hệ thống thông tin và viễn thông phát triển tương đối hiện đại so với trung bình cả nước nên hạ tầng thông tin liên lạc ở Sóc Sơn tương đối đồng bộ và hiện đại. Tính đến nay năm 2023, 100% các xã đã bao phủ sóng điện thoại di động và Internet tốc độ cao. Có thể nói rằng, hạ tầng thông tin và truyền thông ở Sóc Sơn có thể đáp ứng tương đối tốt cho hoạt động du lịch trong bối cảnh số hóa và chuyển đổi số hiện nay.

Tính đến năm 2023, 100% hộ gia đình trên địa bàn huyện Sóc Sơn sử dụng điện lưới quốc gia. Hệ thống đường dây tải điện, trạm biến thế điều áp được phân bố hợp lý ở tất cả các xã, thị trấn và các khu công nghiệp nên hạ tầng cung cấp điện ở Sóc Sơn rất ổn định. Trong vài năm gần đây hầu như không có tình trạng mất điện trên địa bàn huyện Sóc Sơn. Nhìn chung, hệ thống điện có đủ năng lực đáp ứng cho nhu cầu phát triển du lịch với số lượng du khách tăng hơn so với thực tế hiện nay (khoảng 550 nghìn du khách/năm).

Tuy nhiên, so với khả năng đáp ứng về điện, khả năng cung cấp nước sạch ở Sóc Sơn còn hạn chế. Mặc dù huyện được đánh giá là địa phương có nguồn tài nguyên nước tương đối dồi dào, nhưng đến nay năm 2023 chỉ có khoảng 30% dân số của 11 xã, thị trấn trên tổng số 26 xã,

thị trấn được sử dụng nước sạch (tương đương khoảng 25.900 hộ dân) [8]. Hiện tại, Ủy ban nhân dân huyện Sóc Sơn vẫn đang tiếp tục hoàn thiện các thủ tục pháp lý liên quan để các hộ dân tại các xã còn lại trên địa bàn huyện sớm được cấp nước sạch.

2.2.2.3. Cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch

Cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ phát triển du lịch ở Sóc Sơn tương đối dồi dào về cả số lượng và chất lượng. Theo số liệu thống kê, trên địa bàn huyện có 7 khách sạn 3 sao, 6 khách sạn 2 sao, hơn 63 homestay, biệt thự villa và hơn 75 nhà nghỉ tập trung ở các xã (Tân Dân: 2, Quang Tiến: 14, Phú Lỗ: 3, Trung Giã: 2, Phú Minh: 1, Tiên Dược: 11, Thanh Xuân: 7, Phú Cường 1, Minh Phú: 6, Tân Minh: 3, Phú Linh: 13, Mai Đình: 3, Đức Hòa: 4) [7]; những cơ sở lưu trú chất lượng cao tập trung chủ yếu xung quanh các vùng hồ, điểm du lịch sinh thái, du lịch văn hóa - tâm linh.

Trên địa bàn huyện có 03 doanh nghiệp lữ hành quốc tế, 05 doanh nghiệp lữ hành nội địa và 03 doanh nghiệp vận chuyên [7]. Trên địa bàn huyện đã hình thành nhiều điểm du lịch có tiếng ở Hà Nội và vùng lân cận như khu du lịch sinh thái bản Rôm, khu công viên nông nghiệp Long Việt, khu du lịch sinh thái xung quanh hồ Đồng Quan, đền Sóc, Việt Phủ Thành Chương.

2.2.3. Thực trạng phát triển du lịch huyện Sóc Sơn

Du lịch huyện Sóc Sơn đã có nhiều điểm đổi mới sau 2 năm phải tiết giảm do ảnh hưởng của dịch covid. Các sản phẩm du lịch ngày càng đa dạng, số lượng khách du lịch ngày càng tăng. Theo thống kê của phòng văn hóa thông tin huyện Sóc Sơn, tại khu di tích Đền Sóc, trong 3 ngày chính hội mừng 6, 7, 8 tháng giêng âm lịch năm 2023, lễ hội Gióng đã đón khoảng 20.000 lượt du khách. Đây được coi là con số ấn tượng, số lượng lớn nhất từ nhiều năm trở lại đây. Bên cạnh đó, các sản phẩm du lịch khác như du lịch sinh thái, du lịch nghỉ dưỡng cuối tuần, du lịch trải nghiệm... cũng rất phong phú. Các điểm đến du lịch tại Sóc Sơn cơ bản đã đáp ứng được các nhu cầu cần thiết để đón và phục vụ khách trong nước và quốc tế. Tuy nhiên so với tiềm năng, lợi thế vốn có thì sự phát triển du lịch Sóc Sơn vẫn chưa tương xứng do còn nhiều hạn chế. Sản phẩm du lịch còn chưa hấp dẫn, nhiều điểm du lịch có các sản phẩm du lịch tương tự nhau, không có điểm mới, chưa thể hiện được tính đặc thù. Cơ sở hạ tầng, vật chất kỹ thuật du lịch còn nhiều hạn chế. Sóc Sơn có rất nhiều các tuyến giao thông trọng điểm đi qua tuy nhiên các tuyến đường giao thông đến các điểm du lịch lại bị xuống cấp, đường nhỏ hẹp như di tích cấp quốc gia Đền Sóc chỉ có một đường vào là tuyến quốc lộ 3. Các điểm du lịch sinh thái quanh hồ Đồng Quan, Hồ Đền cũng chỉ có một đường vào là đường nhựa ven theo chân núi, rừng thông nhiều ổ gà, các đường nhánh rẽ vào các khu sinh thái còn là đường đất sỏi bụi và gập gềnh. Cơ sở vật chất chưa đồng bộ, hệ thống cơ sở lưu trú chưa đáp ứng được yêu cầu. Các cơ sở lưu trú chỉ là các khách sạn ở mức ba sao trở xuống, chủ yếu phát triển các villa và homestay được xây dựng quanh núi, rừng thông. Cơ sở vật chất kỹ thuật tại các điểm du lịch còn chưa được đầu tư đúng mức. Các dịch vụ ăn uống xung quanh các điểm du lịch còn chưa phát triển, tại các điểm du lịch sinh thái phần lớn du khách tự mang thực phẩm đến, hoặc phải đi rất xa mới đến được các nhà hàng. Các chương trình du lịch còn nghèo nàn, chưa có sự liên kết vùng để tạo ra các chương trình du lịch mang tính gắn kết, hấp dẫn du khách, chủ yếu vẫn là các chương trình du lịch ngắn ngày.

Bên cạnh đó, Sóc Sơn sở hữu nguồn tài nguyên du lịch dồi dào. Điều đáng trân quý là tài nguyên du lịch tự nhiên có hệ sinh thái vẫn còn được bảo tồn, giữ gìn gần như nguyên vẹn. Tuy nhiên, việc quản lý, khai thác và tổ chức còn mang tính tự phát. Các tài nguyên du lịch nhân văn: tâm linh, lịch sử, văn hóa, các làng nghề thủ công... chưa được khai thác tốt, ít người biết đến kể cả những người con của Sóc Sơn đã ở nhiều năm tại mảnh đất này. Vì vậy, lượng khách đến với Sóc Sơn chưa tương xứng với lợi thế, tiềm năng của huyện.

Những hạn chế trong phát triển du lịch Sóc Sơn kể trên do các nguyên nhân sau:

- Việc tổ chức hoạt động quản lý, quy hoạch ở Sóc Sơn còn nhiều yếu kém, không có một mô hình tổ chức, điều hành thống nhất. Sự không thống nhất này dẫn đến việc khai thác tài nguyên du lịch lộn xộn, làm tổn hại đến môi trường du lịch.

- Sự đầu tư, nâng cấp cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật còn nhiều bất cập, vướng mắc và chưa đồng bộ, sự quan tâm đầu tư phát triển các loại hình du lịch chưa có sự đồng đều, tập trung đầu tư vào du lịch văn hóa, tâm linh, sinh thái, nghỉ dưỡng nhưng chưa chú trọng đầu tư du lịch nông nghiệp, làng nghề thủ công, du lịch trải nghiệm...

- Công tác tuyên truyền, quảng bá, xúc tiến du lịch còn đơn điệu, nghèo nàn về hình thức đến nội dung, hoạt động quảng bá chưa được tiến hành thường xuyên nên du khách biết đến du lịch Sóc Sơn chủ yếu qua sự chia sẻ của bạn bè, người thân...

- Nhân lực có trình độ chuyên môn cao về du lịch và các dịch vụ du lịch tại Sóc Sơn còn thiếu, kỹ năng nghề nghiệp còn hạn chế nên các sản phẩm du lịch cũng như các chương trình du lịch chưa có tính sáng tạo, khác biệt.

Do đó, việc nghiên cứu, xác định các lợi thế, tiềm năng và thực trạng phát triển du lịch của huyện Sóc Sơn để từ đó có định hướng và giải pháp tận dụng lợi thế, khai thác tiềm năng phát triển du lịch Sóc Sơn theo định hướng chung của thành phố Hà Nội.

2.2.4. Định hướng và giải pháp khai thác lợi thế và tiềm năng du lịch huyện Sóc Sơn

2.2.4.1. Định hướng

Ngày 04/9/2012 UBND Thành phố Hà Nội ban hành Quyết định số 3914/QĐ –UBND về việc phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội huyện Sóc Sơn đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030. Sóc Sơn được xác định là huyện phát triển nằm ở cửa ngõ phía Bắc thành phố Hà Nội có đô thị vệ tinh Sóc Sơn với tính chất cơ bản là thương mại – dịch vụ, công nghiệp, du lịch, giáo dục đào tạo, nông nghiệp sinh thái và là vị trí quan trọng về an ninh – quốc phòng. Từ đó, đưa ra tầm nhìn cho phát triển kinh tế - xã hội huyện Sóc Sơn giai đoạn 2030 – 2050, Sóc Sơn được định hướng trở thành đô thị vệ tinh ở phía bắc Thủ đô, là đô thị dịch vụ gắn với bảo tồn khu vực núi Sóc, đô thị vệ tinh cửa ngõ phía Bắc Thành phố Hà Nội, khai thác tiềm năng Cảng Hàng không quốc tế Nội Bài, tuyến hành lang kinh tế Côn Minh – Hà Nội – Quảng Ninh, quốc lộ 3 liên kết Hà Nội với các tỉnh Trung du miền núi Bắc Bộ. Huyện phát triển về du lịch gắn với sinh thái, văn hóa, lịch sử và vui chơi, giải trí phong phú. Phát triển đồng bộ về hạ tầng cơ sở, hạ tầng xã hội, hội nhập với sự phát triển chung của Thủ đô Hà Nội và khu vực. Huyện xanh, môi trường sống thân thiện, hướng tới cảnh quan sinh thái tự nhiên, bền vững với môi trường.

Ngày 16/10/2012 UBND Thành phố Hà Nội ban hành quyết định số 4597/QĐ – UBND về việc phê duyệt quy hoạch phát triển du lịch Thành phố Hà Nội đến năm 2020, định hướng đến năm 2030. Huyện Sóc Sơn được định hướng phát triển cụm du lịch núi Sóc – hồ Đồng Quan với các sản phẩm du lịch chủ yếu: du lịch tâm linh gắn với hội Gióng và hệ thống đền chùa, các công trình tôn giáo; du lịch sinh thái; du lịch nghỉ dưỡng cuối tuần; du lịch thể thao, vui chơi giải trí. Dự kiến quy mô phòng tại cụm du lịch núi Sóc – hồ Đồng Quan đến năm 2030 là 5.000 phòng. Hệ thống cơ sở thể thao có sân golf Minh Trí, sân golf Sóc Sơn. Phát triển kết cấu hạ tầng phục vụ du lịch theo quy hoạch phát triển chung của toàn thành phố. Các dự án phát triển du lịch của huyện Sóc Sơn thực hiện từ năm 2021 – 2030 gồm các công trình: khu du lịch sinh thái tổng hợp hồ Đồng Quan, khu du lịch sinh thái nông nghiệp Sóc Sơn, khu du lịch sinh thái, văn hóa, nghỉ ngơi cuối tuần Sóc Sơn, trường đua ngựa Sóc Sơn, khu du lịch vui chơi giải trí tổng hợp công viên hồ Lai Cách, khu du lịch Thung Lũng Xanh, khu du lịch hồ Đồng Đò.

2.2.4.2. Giải pháp

a. Giải pháp về cách thức tổ chức khai thác lợi thế và tiềm năng du lịch huyện Sóc Sơn

Đào tạo, tập huấn nhằm nâng cao nhận thức của các bên tham gia vào phát triển du lịch Sóc Sơn, đặc biệt là các nhà quản lý, doanh nghiệp về ý nghĩa và tầm quan trọng của việc khai thác các lợi thế và tiềm năng của du lịch Sóc Sơn để tạo ra điểm nhấn cho các điểm đến, qua đó có thể tạo được những bút phá cho du lịch Sóc Sơn. Trên cơ sở những lợi thế và tiềm năng của du lịch Sóc Sơn, cần triển khai tổ chức nghiên cứu, phân tích để làm rõ hơn nội hàm cụ thể của những lợi thế và tiềm năng này; hạn chế những tác động tiêu cực của du lịch đến môi trường, văn hóa bản địa và đời sống của người dân.

Xây dựng đề án phát triển hệ thống sản phẩm du lịch Sóc Sơn trong đó chú trọng nghiên cứu đề xuất những sản phẩm du lịch đặc thù được phát triển dựa trên việc khai thác những lợi thế và tiềm năng bước đầu đã được định vị.

Trên cơ sở kết quả của đề án phát triển hệ thống sản phẩm du lịch, đặc biệt là các sản phẩm du lịch đặc thù cần nghiên cứu đề xuất một số chính sách khuyến khích đầu tư từ nhà nước và xã hội cho phát triển các sản phẩm du lịch có sức cạnh tranh cao dựa trên những lợi thế và tiềm năng của du lịch Sóc Sơn.

b. Giải pháp về phát triển các sản phẩm du lịch

Khai thác các tiềm năng và lợi thế của huyện Sóc Sơn để hình thành các dòng sản phẩm du lịch hấp dẫn, có sức cạnh tranh cao. Ưu tiên phát triển điểm du lịch Đền Sóc và phát triển các sản phẩm du lịch đặc thù bao gồm du lịch văn hóa, du lịch sinh thái, du lịch trải nghiệm, du lịch nghỉ dưỡng, chăm sóc sức khỏe và vui chơi giải trí.

Du lịch văn hóa:

Khai thác lợi thế các di tích lịch sử, văn hóa, lễ hội tại các địa phương để phát triển loại hình du lịch văn hóa. Các tài nguyên du lịch gắn với văn hóa, lịch sử của Sóc Sơn bao gồm một loạt các di sản văn hóa vật thể và phi vật thể có thể phát triển du lịch văn hóa như sau:

- Khai thác các di tích lịch sử kiến trúc, các công trình đã gắn bó với địa danh Sóc Sơn suốt chiều dài lịch sử, đã được xếp hạng cấp quốc gia và thành phố. Khai thác các tài nguyên này

phục vụ loại hình du lịch văn hóa tìm hiểu kiến trúc, lịch sử phát triển Sóc Sơn. Đối với nhóm tài nguyên này cần được bảo vệ, tôn tạo, lập dự án và tìm nguồn vốn đầu tư để duy trì và phát triển. Đối với một số các tài nguyên này chưa được khai thác hợp lý, cần được tuyên truyền, quảng bá rộng rãi về lịch sử gắn liền với các công trình đó, xây dựng thành các bài thuyết minh và phát triển thành các điểm đến trong các tour du lịch.

- Khai thác di sản văn hóa phi vật thể: các lễ hội theo phong tục truyền thống như lễ hội Gióng, lễ hội tại các đình, đền, miếu, lễ hội làng, tết lại... mang tính đặc trưng của văn hóa bản địa. Bên cạnh lễ hội Gióng đã được khai thác và phục vụ phát triển du lịch, còn rất nhiều các lễ hội gắn với các di tích lịch sử, văn hóa. Phần lớn các lễ hội này đều diễn ra trong cùng một khoảng thời gian trong năm nên rất thích hợp để tổ chức các tour du lịch gắn với dịp lễ hội. Bên cạnh đó cần chú trọng đến vấn đề bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của các lễ hội này. Đưa hoạt động du lịch các lễ hội này diễn ra thường xuyên hơn thay vì chỉ trong một khoảng thời gian nhất định.

Du lịch sinh thái:

Phát triển du lịch sinh thái xung quanh khu vực rừng thông, hồ Đồng Quan, Đồng Đò, núi Hàm Lợn... Các khu sinh thái được xây dựng lên rất nhiều, tận dụng khung cảnh núi, rừng, hồ nước nơi đây như: Khu sinh thái Bản Rõm, Đồng Quan Lakeside, My Hill, Hồ Đồng Đò, núi Hàm Lợn, Thiên Phú Lâm... Tại các điểm du lịch này, du khách không chỉ tận hưởng không khí trong lành mà còn có thể tổ chức các hoạt động teambuilding với không gian rộng lớn, tham gia các trò chơi. Tuy nhiên, các khu sinh thái này cần tìm hiểu các lợi thế và tiềm năng của mình để khai thác một cách hợp lý đưa ra các hoạt động du lịch mang tính đặc thù. Ngoài ra, việc khai thác, xây dựng các tài nguyên du lịch tự nhiên thành các điểm du lịch sinh thái cần theo quy hoạch, có lộ trình và quản lý chặt chẽ của các bên liên quan, quy về một đầu mối quản lý chung để thành lập một khu tổ hợp du lịch sinh thái có chất lượng cao.

Du lịch trải nghiệm: Khai thác lợi thế và tiềm năng của địa hình núi, đồi, rừng, hồ, đồng bằng mang tính tự nhiên để phát triển các sản phẩm du lịch trải nghiệm. Du khách có điều kiện được trải nghiệm các hoạt động nông nghiệp: trồng lúa nước, trồng cây, cho vật nuôi ăn...; trải nghiệm cuộc sống nông thôn: ở nhà cổ, ăn các món ăn mang đậm tính dân dã thôn quê, trải nghiệm cách sinh hoạt, các nét văn hóa của người dân bản địa... Ngoài ra, khai thác các làng nghề truyền thống để phát triển du lịch trải nghiệm làng nghề, tham quan, tự tay làm các sản phẩm mây tre đan ở Xuân Dương, tre trúc ở Thu Thủy, tự tay thu hoạch hoa nhài ở Phú Lỗ. Hình thức du lịch này chưa thực sự phát triển ở Sóc Sơn. Hiện tại có công viên nông nghiệp Long Việt, một số hình thức trải nghiệm được diễn ra ở các khu sinh thái như khu sinh thái Bản Rõm nhưng chỉ mang tính tự phát, nhỏ lẻ. Khai thác các lợi thế và tiềm năng này phải đảm bảo người dân có lợi trong phát triển du lịch. Các địa điểm du lịch trải nghiệm cần được đầu tư phát triển tạo ra các sản phẩm đa dạng và đáp ứng nhu cầu của du khách.

Du lịch nghỉ dưỡng, chăm sóc sức khỏe, vui chơi giải trí: Phát triển du lịch nghỉ dưỡng ở khu vực địa hình đồi núi, rừng thông, hồ. Hình thành các khu nghỉ dưỡng dưới dạng các homestay, villa cao cấp bao gồm nhà ở và bể bơi quang cảnh hồ, núi rừng. Du lịch nghỉ dưỡng cần có chế tài trong việc khai thác các tài nguyên du lịch để việc khai thác không ảnh hưởng đến tính tự nhiên của hệ sinh thái tạo cho du lịch nghỉ dưỡng ở Sóc Sơn giữ được sắc thái, đặc

điểm riêng đặc thù của mình. Đánh giá được lợi thế và tiềm năng riêng của mình, du lịch Sóc Sơn có thể khai thác loại hình chăm sóc sức khỏe theo phương pháp đông y đưa vào các tour du lịch. Du khách có thể tham quan đền Sóc, du lịch nghỉ dưỡng, du lịch sinh thái hồ Đồng Quan, sau đó chăm sóc sức khỏe dưỡng sinh đông y. Đây được coi là một sản phẩm du lịch đặc thù phù hợp với xu thế hiện nay hướng tới không gian xanh, chăm sóc sức khỏe...

Việc kết hợp hoạt động vui chơi giải trí vào hoạt động du lịch là việc làm quan trọng nhằm kéo dài thời gian lưu lại của du khách. Sóc Sơn có sân golf Minh trí, sân golf Sóc Sơn và dự án trường đua ngựa có thể được đưa vào khai thác phục vụ du lịch.

c. Giải pháp về cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật

Sóc Sơn cần được quan tâm đầu tư để đạt được mục tiêu trở thành đô thị vệ tinh vào năm 2030. Khi đạt được yêu cầu này, Sóc Sơn sẽ trở thành điểm đến và là cầu nối trung tâm Thành phố Hà Nội với các tỉnh trung du miền núi phía Bắc. Do đó, du lịch Sóc Sơn cần được đầu tư ở các hạng mục sau:

- Đầu tư nâng cấp và cải thiện hệ thống giao thông đáp ứng vai trò kết nối và hệ thống giao thông đến các điểm du lịch bao gồm giao thông đường bộ, đường thủy, đường hàng không. Đầu tư để Sóc Sơn trở thành trung tâm kết nối các tuyến du lịch quanh vùng, cả nước và quốc tế. Nâng cao vai trò du lịch của Cảng hàng không quốc tế Nội Bài.

- Tiếp tục đầu tư phát triển các dịch vụ du lịch như: nhà hàng, quán bar, công ty lữ hành, cà phê giải khát, các loại hình cơ sở lưu trú... cả về số lượng và chất lượng đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của khách du lịch.

- Cải tạo, nâng cấp cơ sở hạ tầng, đảm bảo nước sạch đến với 100% hộ dân trong huyện; cải thiện cảnh quan, môi trường bằng cách trồng nhiều loại hoa, cây xanh, thay thế vật dụng nhựa bằng vật dụng thân thiện môi trường; xây dựng hệ thống biển báo, chỉ dẫn, bảng thông tin đồng bộ.

3. KẾT LUẬN

Sóc Sơn từ một huyện nghèo của Thành phố Hà Nội đã bứt phá phát triển trong nhiều lĩnh vực trong đó có du lịch. Từ việc nghiên cứu về lợi thế và tiềm năng du lịch cũng như thực trạng du lịch hiện nay của huyện Sóc Sơn, có thể thấy rằng để khai thác một cách hiệu quả và hợp lý các lợi thế và tiềm năng nơi đây là vấn đề còn nhiều khó khăn. Tác giả đã đưa ra các hướng giải pháp như sau: (1) Giải pháp về cách thức tổ chức khai thác lợi thế và tiềm năng du lịch, giải pháp nhằm đưa ra các bước để thực hiện khai thác lợi thế và tiềm năng đúng hướng và đạt hiệu quả; (2) Giải pháp về phát triển các sản phẩm du lịch, Sóc Sơn cần nghiêm túc trong việc xác định các tài nguyên du lịch cần chú trọng khai thác để tạo ra các sản phẩm du lịch mang tính đặc thù; (3) Giải pháp về cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật, sự đầu tư, nâng cấp, cải tạo hệ thống cơ sở hạ tầng, vật chất kỹ thuật nhằm khai thác hợp lý nhất lợi thế và tiềm năng sẵn có đưa du lịch Sóc Sơn ngày càng phát triển.

Các giải pháp này muốn thực hiện được cần có sự vào cuộc của các cơ quan quản lý nhà nước, các ban ngành, tổ chức, doanh nghiệp có liên quan. Có như vậy, vấn đề khai thác lợi thế và tiềm năng du lịch tại huyện Sóc Sơn mới thực sự tạo nên các bước đột phá mới, phát triển

ngành du lịch nói riêng, cải thiện đời sống kinh tế - xã hội của huyện nói chung, giúp du lịch huyện Sóc Sơn hòa nhập với xu hướng chung của Thành phố Hà Nội và của đất nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban tuyên giáo huyện ủy Sóc Sơn (2017). *Đất và người Sóc Sơn*. Nxb. Lao Động.
2. Viện nghiên cứu phát triển du lịch (2019). *Phát huy lợi thế so sánh để phát triển du lịch Hà Giang*. <https://itdr.org.vn>.
3. Ngô Nguyễn Hiệp Phước (2018). *Lợi thế và tiềm năng phát triển du lịch của Thành phố Cần Thơ*. <https://tapchi.ftu.edu.vn>.
4. UBND Thành phố Hà Nội (2012). *Quyết định về việc phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội huyện Sóc Sơn đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030*.
5. UBND Thành phố Hà Nội (2012). *Quyết định về việc phê duyệt quy hoạch phát triển du lịch Thành phố Hà Nội đến năm 2020, định hướng đến năm 2030*.
6. Báo kinh tế đô thị (2018). *Nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch huyện Sóc Sơn*. <https://kinhtedothi.vn>.
7. Báo kinh tế đô thị (2023). *Hà Nội: Chỉ 30% hộ dân tại huyện Sóc Sơn được dùng nước sạch*. <https://kinhtedothi.vn>.

EXPLOITING THE ADVANTAGES AND POTENTIALS OF TOURISM DEVELOPMENT IN SOC SON, HANOI

Abstract: *Effective exploitation of tourism advantages and potentials is crucial for tourism development, as these factors directly impact the development of local tourism. Soc Son, a suburban district located in the north of the capital Hanoi, possesses an abundance of tourism resources. Through research on the advantages and potentials of tourism development, as well as the current status of tourism in Soc Son district, the author suggests strategies to rationally and effectively exploit these resources.*

Keywords: *Tourism advantages, potentials for tourism development, Soc Son district.*